

Chintesența teologiei lui Pavel

LECTȚIA
PATRU

PAVEL ȘI CORINTENII

THIRD MILLENNIUM
MINISTRIES

Biblical Education. For the World. For Free.

Pentru materiale video, suporturi de curs și alte resurse, vizitați Third Millennium Ministries la adresa thirdmill.org.

© 2012 Third Millennium Ministries

Toate drepturile rezervate. Fără permisiunea scrisă a editurii Third Millennium Ministries, Inc., P.O. Box 300769, Fern Park, Florida 32730-0769, nicio porțiune din această publicație nu poate fi reprodusă în scopuri comerciale, în nicio formă și prin niciun mijloc, cu excepția unor citate scurte în vederea recenziei, comentariului sau studiului.

Dacă nu există alte precizări, toate citatele biblice sunt din Sfânta Scriptură - Biblia versiunea Dumitru Cornilescu revizuită.

Copyrightul Bibliei Cornilescu © 1924 aparține British and Foreign Bible Society (Societatea Biblică pentru răspândirea Bibliei în Anglia și străinătate).

Copyrightul © 2010 ediției revizuite în limba română aparține Societății Biblice Interconfesionale din România, cu aprobarea British and Foreign Bible Society.

DESPRE THIRD MILLENNIUM MINISTRIES

Înființată în 1997, Third Millennium Ministries este o organizație creștină nonprofit care furnizează **educație biblică gratuită în întreaga lume**. Ca răspuns la nevoia tot mai mare de formare biblică judicioasă a liderilor creștini de pe mapamond, noi creăm o programă de seminar multimedia ușor de folosit, finanțată prin donații, în cinci limbi de mare circulație (engleză, spaniolă, rusă, chineză mandarină și arabă) și o distribuim gratuit celor care au cea mai mare nevoie de ea, mai cu seamă liderilor creștini care nu au acces la educația tradițională sau nu și-o pot permite. Toate lecțiile sunt scrise, concepute și produse intern și sunt similare ca stil și calitate celor de pe History Channel[®]. Această metodă originală și eficientă pentru formarea liderilor creștini s-a dovedit foarte efecace în întreaga lume. Am câștigat Premiul Telly pentru o producție video remarcabilă în domeniul educației și utilizării animației, iar programa noastră este folosită în prezent în peste 150 de țări. Materialele Third Millennium apar sub formă de DVD-uri, materiale tipărite, *streaming* pe internet, transmisie televizată prin satelit și emisiuni de radio și televiziune.

Pentru informații suplimentare despre lucrarea noastră de slujire și pentru a afla cum vă puteți implica, vă rugăm să vizitați <http://thirdmill.org>.

Cuprins

I. Introducere.....	1
II. Context.....	1
A. A treia călătorie misionară	2
B. Problemele din Corint	3
1. Relații deteriorate	3
2. Conduita sexuală necuviincioasă	4
3. Abuzuri în închinare	5
4. Respingerea autorității apostolice a lui Pavel	7
III. Structura și conținutul	8
A. 1 Corinteni	8
1. Salutări	8
2. Mulțumiri	8
3. Încheiere	8
4. Partea principală	8
a Răspunsuri la comunicări.	9
b Răspunsuri la scrisoare.	10
B. 2 Corinteni	11
1. Salutări	12
2. Introducere	12
3. Încheiere	12
4. Partea principală	12
a Conduita lui Pavel	12
b Lucrarea lui Pavel	12
c Colecta	13
d Lucrarea lui Pavel	13
e Vizita următoare	14
IV. Concepții teologice.....	14
A. Credința	15
1. Hristos ca Domn	15
2. Hristos ca Mântuitor	16
B. Nădejdea	18
C. Dragostea	19
V. Concluzie	20

Chintesența teologiei lui Pavel

Lecția a patra

Pavel și corinteni

INTRODUCERE

Mulți dintre noi cunoaștem fabulele atribuite lui Esop, un grec din antichitate. Într-una din aceste fabule, „Țestoasa și iepurele”, un iepure se lăuda tot timpul că e cel mai rapid dintre toate animalele. Așa că, sătulă de aroganța lui, o țestoasă l-a provocat la întrecere. Bineînțeles că iepurele ar fi putut câștiga, dar, pentru că era așa de sigur de victorie și așa de mândru de marile sale abilități, a tras un pui de somn în timpul întrecerii. Și, în timp ce el dormea, țestoasa a trecut linia de sosire înaintea lui.

Din anumite puncte de vedere, mulți creștini care trăiau în Corint în secolul întâi erau ca iepurele din fabula lui Esop. Exact așa cum iepurele se socotise învingător înainte ca întrecerea să ia sfârșit, mulți credincioși corintieni se considerau învingători înainte ca alergarea vieții lor creștine să ia sfârșit. Se uitau la prosperitatea lor pământească și la darurile spirituale deosebite pe care le aveau și se amăgeau că Domnul îi făcuse superiori oricui altcuiva. Credeau că Dumnezeu îi binecuvântase mult mai mult decât pe alți creștini care aveau mai puține comori pământești și daruri spirituale mai puțin spectaculoase.

Aceasta este a patra lecție din ciclul *Chintesența teologiei lui Pavel* pe care am numit-o „Pavel și corinteni”. În această lecție, vom vedea cum li s-a adresat Pavel acestor creștini mândri în epistolele sale cunoscute acum drept 1 și 2 Corinteni. Cu toate că avea multe probleme specifice de discutat, Pavel s-a axat în cea mai mare parte pe sursa principală a numeroaselor lor probleme: credința falsă că unii dintre ei trecuseră deja linia de sosire a vieții creștine, când în realitate alergarea era în plină desfășurare.

Studiul despre Pavel și corinteni se va împărți în trei părți. Mai întâi vom examina contextul epistolelor lui Pavel către corinteni. Apoi vom examina structura și conținutul epistolelor 1 și 2 Corinteni. Și, în al treilea rând, vom vedea cum prezintă scrisorile lui Pavel una din concepțiile sale teologice fundamentale, doctrina sa cu privire la zilele din urmă, sau escatologia sa. Haideți să vedem mai întâi contextul epistolelor lui Pavel către corinteni.

CONTEXT

Așa cum am subliniat în acest ciclu, apostolul Pavel și-a scris epistolele pentru a răspunde problemelor specifice apărute în diverse biserici. Deci, când citim 1 și 2 Corinteni, trebuie să ne punem câteva întrebări elementare: Ce se petrecea în biserica corintienilor? De ce le-a scris Pavel? Vom răspunde la aceste întrebări în două feluri: în primul rând, vom explora a treia călătorie misionară a lui Pavel, iar, în al doilea rând, vom cerceta anumite probleme particulare care au apărut în biserica din Corint. Haideți să analizăm mai întâi a treia călătorie misionară a lui Pavel.

A TREIA CĂLĂTORIE MISIONARĂ

A treia călătorie misionară a lui Pavel este consemnată în Fapte, de la 18:23 la 21:17. Din aceste capitole aflăm că el și-a reluat în mare parte itinerariul din cea de-a doua călătorie misionară. Și-a început drumul cam prin 52 sau 53 d.H La fel ca în primele două călătorii misionare, a plecat din Antiohia Siriei. Din Fapte aflăm că i-a întărit pe credincioșii din Galatia și Frigia. Nu ni se spune ce cetăți a vizitat în aceste regiuni, dar probabil că a fost cel puțin în câteva dintre cetățile în care slujise înainte, cum ar fi Derbe, Listra și Iconia în Galatia, și poate Antiohia în Frigia. După ce a trecut prin Galatia și Frigia, Pavel a sosit în cetatea de coastă Efes din provincia Asia, sau Asia Mică.

La sosirea în Efes, a întâlnit doisprezece ucenici ai lui Ioan Botezătorul, care au primit îndată Evanghelia lui Hristos. La început, Pavel a evanghelizat în sinagogă, dar, în mai puțin de trei luni, evreii s-au împietrit față de mesajul lui. Așa că, în următorii doi ani, a propovăduit Evanghelia și a făcut minuni în alte părți din cetate.

Totuși, Pavel și compatrioții săi au intrat, până la urmă, în conflict cu artizanii care meșteșugeau altare ale Artemisei, zeita protectoare a Efesului. Evident, Pavel câștigase atâția oameni pentru Hristos, încât cererea de altare păgâne se diminuase considerabil. Prin urmare, artizanii au fost cât pe ce să facă o răzmeriță, amenințând siguranța unora dintre asociații lui Pavel.

După acest eveniment, Pavel și tovarășii lui de drum au petrecut câteva luni în Macedonia și Ahaia, regiuni care în zilele noastre se află în Grecia. Luca scrie puțin despre această parte din călătoria lui Pavel, totuși, el menționează că grupul a plecat din Filipi înapoi în Asia. Pavel și tovarășii săi au debarcat la Troa. Deoarece Pavel avea de gând să rămână acolo numai o zi, i-a adunat pe credincioși și le-a vorbit până târziu în noapte. În timpul cuvântării sale, un tânăr pe nume Eutih a adormit și a căzut de pe pervazul ferestrei, pierzându-și viața. Însă Pavel l-a înviat în mod miraculos.

Plecând din Troa, Pavel și însoțitorii săi s-au dus în cetatea vecină, Asos, de unde au pornit din nou pe mare. S-au oprit în Mitilene, Chios și Samos, iar, în final, au ajuns la Milet, unde au rămas pentru scurt timp. În Milet, Pavel a trimis după bătrânii bisericii din cetatea apropiată, Efes. I-a adunat la Milet pentru a le da niște instrucțiuni de despărțire și a-i binecuvânta.

După aceea, grupul a pornit din nou pe mare. Trecând prin Cos, Rodos, Patara și Cipru, au coborât în Tir, unde au slujit o săptămână. De acolo au ridicat pânzele spre Ptolemaida, apoi Cezareea, unde profetul iudeu Agab l-a avertizat pe Pavel că va fi arestat în Ierusalim, confirmându-i ceea ce știa deja. Însă, fără a-și schimba intențiile în urma profeției lui Agab sau a rugămintelor prietenilor săi, Pavel și-a continuat drumul către Ierusalim, unde și-a încheiat călătoria cam prin 57 d.H

Pavel a scris cele două epistole canonice către corintieni în această a treia călătorie misionară, precum și alte două scrisori care nu s-au păstrat. 1 Corinteni a fost scrisă probabil din Efes, pesemne prin 55 d.H La scurtă vreme după trimiterea scrisorii,, Pavel a făcut o scurtă vizită în Corint, în timpul căreia a fost grav jignit de un membru al bisericii de acolo. După această vizită, a scris o scrisoare pe care nu o mai avem, numită uneori „scrisoarea tristă”. Mai târziu, după ce Tit l-a pus la curent cu primirea pozitivă a scrisorii lui triste, Pavel a scris 2 Corinteni, pesemne din Macedonia, și cel mai probabil în mai puțin de un an după 1 Corinteni.

Acum, după ce am văzut cum se încadrează epistolele lui Pavel către corintieni în contextul celei de-a treia călătorii misionare, ar trebui să analizăm unele probleme specifice din biserica din Corint. Ce le provoca tulburare? De ce a trebuit Pavel să le scrie de atâtea ori?

PROBLEMELE DIN CORINT

După cum citim în Fapte 18, Pavel plantase biserica corintiană într-o călătorie misionară anterioară, și atunci locuise în Corint cel puțin un an și jumătate. Dar, după plecarea sa, creștinii corintieni au uitat unele învățături de-ale lui Pavel și le-au aplicat greșit pe altele. Rezultatul a fost că în biserică au apărut un număr semnificativ de conflicte și probleme.

După cum vom vedea, multe dintre problemele care au apărut în Corint izvorau dintr-o înțelegere greșită a escatologiei, a modului în care adusese Hristos veacul viitor, veacul mântuirii și al vieții. Mulți dintre corintieni ajunseseră să creadă că primiseră, de fapt, mai multe din binecuvântările viitorului decât oricine altcineva; credeau că primiseră deja binecuvântările finale ale lui Dumnezeu.

Pe noi ne interesează să vedem cum a dus această concepție greșită la patru probleme pregnante: prima, relații deteriorate în biserică; a doua, o conduită sexuală necuviincioasă; a treia, abuzuri în închinare; și a patra, respingerea autorității apostolice a lui Pavel. Haideți să examinăm mai întâi problema relațiilor deteriorate.

Relații deteriorate

În scrisorile sale către corintieni, Pavel a abordat câteva tipuri diferite de relații deteriorate, inclusiv facțiunile rivale din biserică, procesele dintre credincioși, desconsiderarea săracilor din mijlocul lor și faptul că nu slujeau săracilor din Ierusalim. Haideți să vedem mai întâi problema facțiunilor rivale.

Înainte de a scrie 1 Corinteni, Pavel primise comunicarea că credincioșii din Corint se întorseseră unii împotriva altora prin faptul că se identificau cu un învățător sau altul pe care îl stimau cel mai mult. Ascultați cum le descrie Pavel atitudinea, în 1 Corinteni 1:12:

[...] fiecare din voi zice: „Eu sunt al lui Pavel!” – „Și eu, al lui Apolo!”
– „Și eu, al lui Chifa!” – „Și eu, al lui Hristos!” (1 Corinteni 1:12)

El a fost uluit de meschinăria care îi dezbină pe acești credincioși. În definitiv, Pavel, Apolo, Petru și Isus învățau toți același lucru, și anume că Isus este suprem și că apostolii și învățătorii precum Petru, Pavel și Apolo sunt slujitorii Lui. Ei nu căutau să formeze școli de gândire rivale, ci să zidească Biserica lui Isus Hristos. Așa cum a scris Pavel, în 1 Corinteni 3:5 și 11:

Cine este Pavel? Și cine este Apolo? Niște slujitori ai lui Dumnezeu, prin care ați crezut; și fiecare după puterea dată lui de Domnul [...]

Căci nimeni nu poate pune o altă temelie decât cea care a fost pusă și care este Isus Hristos. (1 Corinteni 3:5, 11)

Petru, Pavel, Apolo și alți lideri umani Îl ascultau pe Isus în toate lucrurile. Ei făceau numai ce îi desemnase Isus să facă, adică să Îi vestească Evanghelia și să Îi zidească Biserica.

În mod trist, dezbinările din biserică nu erau doar de natură ideologică; ele se vedeau și în faptul că creștinii din Corint se dădeau în judecată unii pe alții. Ascultați cum a descris Pavel situația, în 1 Corinteni 6:7-8:

Chiar faptul că aveți judecați între voi este un cusur pe care-l aveți. Pentru ce nu suferiți mai bine să fiți nedreptățiți? De ce nu răbdați mai bine paguba? Dar voi singuri sunteți aceia care nedreptățiți și păgubiți și încă pe frați! (1 Corinteni 6:7-8)

Această lipsă a grijii unora față de alții se vedea și în felul defectuos în care erau tratați săracii la Cina Domnului. Pavel a mustrat acest comportament, în 1 Corinteni 11:21-22:

Fiindcă atunci când stați la masă, fiecare se grăbește să-și ia cina adusă de el, înaintea altuia; așa că unul este flămând, iar altul este beat [...] Sau disprețuiți Biserica lui Dumnezeu și vreți să faceți de rușine pe cei ce n-au nimic? (1 Corinteni 11:21-22)

Acest egoism a dus la o a patra formă de relații deteriorate în sânul creștinilor: eșecul de a colecta fondurile de ajutorare pe care le făgăduiseră creștinilor nevoiași din Ierusalim. Pavel îi instruisese să facă această colectă chiar înainte de a scrie 1 Corinteni. Dar, când le-a trimis 2 Corinteni, ei încă nu o finalizaseră. Ascultați cum îi îndeamnă în această privință, în 2 Corinteni 8:10-11:

[...] vouă, care, de acum un an, cei dintâi ați început nu numai să faceți, ci să și voiți. Isprăviți, dar, acum de făcut; pentru ca, după graba voinței, să fie și înfăptuirea [...]. (2 Corinteni 8:10-11)

I-a lăudat pentru că își exprimaseră dorința de a împlini necesitățile sfinților din Ierusalim, dar a fost nevoit să insiste, în 2 Corinteni 8-9, pentru a-i face să își țină promisiunea.

Conduita sexuală necuviincioasă

Pe lângă relațiile deteriorate, câteva probleme sexuale diferite erau, de asemenea, vădite în biserică din Corint. În general, se pare că mulți corintieni credeau că, deoarece Isus venise, chestiunile sexuale nu mai contau. Din această atitudine se pare că rezultaseră două puncte de vedere divergente despre sexualitate. Pe de o parte, unii din biserică adoptaseră se pare perspectiva permisivității. De aici, apăruseră pesemne o varietate de probleme, între care e posibil să se fi numărat homosexualitatea și prostituția.

Dar Pavel a menționat explicit una dintre probleme: un bărbat coabita cu mama lui vitregă. Ascultați mustrarea lui Pavel pentru această situație, în 1 Corinteni 5:1:

Din toate părțile se spune că între voi este curvie; și încă o curvie de aceea care nici chiar la păgâni nu se pomenește; până acolo că unul din voi trăiește cu nevasta tatălui său. (1 Corinteni 5:1)

În acest context, cuvântul grecesc *echo*, tradus aici prin „trăiește”, înseamnă „are relații sexuale cu”. Corintienii aveau o teologie așa de încălțită, încât se făleau cu tolerarea relației sexuale a acestui om cu mama lui vitregă.

Pe de altă parte, unii credincioși din Corint au ajuns la cealaltă extremă, preferând ascetismul și abținerea sexuală chiar și în cadrul căsătoriei. Pavel a mustrat și acest concept, întrucât încălca legământul căsniciei și îi lăsa pe ambii soți pradă unei mari ispite sexuale. Așa cum a scris, în 1 Corinteni 7:2-5:

[...] fiecare bărbat să-și aibă nevasta lui și fiecare femeie să-și aibă bărbatul ei. Bărbatul să-și îplinească față de nevastă datoria de soț; și tot așa să facă și nevasta față de bărbat [...] Să nu vă lipsiți unul pe altul de datoria de soți, decât doar prin bună învoială, pentru un timp[...] apoi să vă împreunați iarăși, ca să nu vă ispitească Satana, din pricina nestăpânirii voastre. (1 Corinteni 7:2-5)

Cuvântul grecesc *echo* apare și în acest text, unde este tradus prin „aibă” în expresia „să-și aibă nevasta lui”. După cum am remarcat deja, în acest gen de context, *echo* înseamnă „a avea relații sexuale cu”. Pavel a îndemnat cuplurile căsătorite să mențină relații sexuale corespunzătoare, continue pentru a-și împlini legământul căsătoriei și a se feri de ispitele sexuale.

Abuzuri în închinare

O a treia problemă majoră în biserica din Corint era conduita necorespunzătoare în închinare. Am văzut deja că un aspect era comportarea urâtă cu sărmanii în timpul Cinei Domnului. Pe lângă asta, apăruseră probleme cu privire la alte trei aspecte: rolul bărbaților și al femeilor, folosirea darurilor spirituale și carnea jertfită idolilor.

În primul rând, Pavel își făcea griji pentru felul în care se purtau bărbații și femeile în timpul slujbei publice. O corectare făcută de el se referea la utilizarea acoperămintelor pentru cap în timpul rugăciunii. În 1 Corinteni 11:4-5, a scris:

Orice bărbat care se roagă sau procește cu capul acoperit își necinstește capul său. Dimpotrivă, orice femeie care se roagă sau procește cu capul dezvelit își necinstește capul ei [...] (1 Corinteni 11:4-5)

Savanții au păreri divergente: unii spun că Pavel se referea la folosirea șalurilor sau vălurilor de rugăciune, alții că vorbea despre coafură. Nu există consens nici în privința identității „capului” care e dezonorat. Unii cred că se referă la partea corespunzătoare a

corpului, iar alții cred că pentru bărbat capul este Hristos, iar pentru femeie capul este bărbatul. Indiferent ce ar denota acești termeni, problema de bază este clară: bărbații și femeile se purtau neonorabil în închinare, în parte prin estomparea deosebirilor corespunzătoare dintre sexe.

În al doilea rând, Pavel s-a referit la întrebuințarea darurilor spirituale în închinare. Evident, mulți credincioși corintieni aveau daruri spectaculoase precum limbile și profeția și le foloseau așa de frecvent în slujbele de închinare, încât produceau neorânduială. În 1 Corinteni 14:26-33, Pavel a abordat situația astfel:

[...] unul din voi are o cântare, altul, o învățătură, altul, o descoperire, altul, o vorbă în altă limbă, altul, o tălmăcire[...] Dacă sunt unii care vorbesc în altă limbă, să vorbească numai câte doi sau cel mult trei, fiecare la rând; și unul să tălmăcească[...] Cât despre proroci, să vorbească doi sau trei, și ceilalți să judece. Și, dacă este făcută o descoperire unuia care șade jos, cel dintâi să tacă [...] căci Dumnezeu nu este un Dumnezeu al neorânduialii, ci al păcii. (1 Corinteni 14:26-33)

Din spusele lui de aici, se pare că slujbele de închinare din Corint erau derutante și dezordonate, mulți vorbind în același timp. Pavel a insistat că, dacă credincioșii nu se ascultă și nu-și dau prioritate unul altuia, nu beneficiază de cuvintele date de Duhul.

În al treilea rând, ar trebui să menționăm problema cărnii jertfite idolilor. În lumea antică, mare parte din carnea vândută în piață fusese jertfită sau închinată unui idol și mâncarea putea fi chiar obținută direct de la templele păgâne. Pavel insista că practicile de închinare păgâne nu întina carnea și că creștinii o puteau consuma câtă vreme nu o făceau ca un act de închinare păgână. Dar a avertizat și că credincioșii comit idolatrie când o mănâncă având o mentalitate greșită. S-a ocupat de această problemă, în 1 Corinteni 8:7:

Ci unii, fiind obișnuiți până acum cu idolul, mănâncă un lucru ca fiind jertfit unui idol; și cugetul lor, care este slab, este întinat. (1 Corinteni 8:7)

Spus mai simplu, consumând carnea care fusese jertfită idolilor, creștinii corintieni care nu înțelegeau bine teologia amestecau închinarea la Hristos cu cea a zeilor păgâni. Pavel a mai arătat că până și credincioșii maturi păcătuiesc atunci când mănâncă, dacă contribuie prin aceasta la derutarea fraților lor mai slabi. După cum a scris, în 1 Corinteni 8:10 și 12:

Căci dacă te vede cineva pe tine [...] că șezi la masă într-un templu de idoli, cugetul lui, care este slab, nu-l va împinge pe el să mănânce din lucrurile jertfite idolilor? [...] Dacă păcătuiești astfel împotriva fraților și le răniți cugetul lor slab, păcătuiești împotriva lui Hristos. (1 Corinteni 8:10, 12)

Pentru că nu se gândeau la frații lor în acest fel, erau responsabili în parte pentru păcatul fraților lor mai slabi.

Putem vedea că Pavel era foarte îngrijorat din pricina diverselor abuzuri din cadrul închinării corintienilor. Dar la rădăcina tuturor acestor probleme se aflau egoismul și aroganța lor. Ei refuzau să renunțe la a-și face pe plac, chiar și când acest lucru îi făcea pe alții să cadă în păcate îngrozitoare precum idolatria. Așa cum vom vedea mai încolo în lecția noastră, acest refuz de a-i cinști și respecta pe alții era așa de reprobabil că uneori le făcea închinarea inutilă.

Respingerea autorității apostolice a lui Pavel

A patra problemă pe care ar trebui să o pomenim era respingerea autorității de apostol a lui Pavel. Probabil că aceasta era cea mai mare problemă a lor. După cum am citit deja în 1 Corinteni 1:12, mulți din Corint minimalizau autoritatea lui Pavel, alegând lideri nominali rivali pentru facțiunile lor. Ce nu am examinat încă este faptul că Pavel a fost nevoit, în ambele scrisori, să-și apere apostolatul în fața celor care căutau să-l discrediteze complet. De pildă, în 1 Corinteni 9:1-3, a scris:

Nu sunt eu apostol? [...] Dacă nu sunt apostol pentru alții, sunt măcar pentru voi; căci voi sunteți pecetea apostoliei mele în Domnul. Iată răspunsul meu de apărare împotriva celor ce mă cercetează. (1 Corinteni 9:1-3)

Și, în 2 Corinteni 12:11-12, a insistat:

Dar voi trebuia să mă laudați; căci, [...] totuși cu nimic n-am fost mai prejos de acești apostoli așa de minunați. Semnele unui apostol le-ați avut printre voi în toată răbdarea, prin semne, puteri și minuni care au fost făcute între voi. (2 Corinteni 12:11-12)

Unii corintieni deveniseră așa de plini de sine, încât negau efectiv chiar autoritatea apostolului care îi convertise. Și, în locul lui, se uitau la acei „apostoli așa de minunați” care nu erau de fel apostoli.

Acești apostoli falși pretindeau a avea aceeași autoritate ca Pavel și ceilalți apostoli legitimi. Și dădeau ca învățatură o Evanghelie falsă care îi seducea pe mulți corintieni, făcându-i să gândească și să trăiască păcătos. În 2 Corinteni 11:12-15, Pavel i-a criticat pe acei oameni răi în termenii cei mai aspri:

[...] lucrez [...] să tai orice prilej celor ce caută un prilej, ca să poată fi găsiți deopotrivă cu mine [...] Oamenii aceștia sunt niște apostoli mincinoși, niște lucrători înșelători, care se prefac în apostoli ai lui Hristos. Și nu este de mirare, căci chiar Satana se prefac într-un înger de lumină. Nu este mare lucru, dar, dacă și slujitorii lui se prefac în slujitori ai neprihănirii. (2 Corinteni 11:12-15)

I-a combătut pe acești escroci într-un limbaj extrem de vehement, pentru că știa că minciunile lor ar fi putut avea consecințe fatale. Dacă corintienii îi credeau pe apostolii falși și respingeau învățătura lui Pavel, aveau să-L nege și pe Hristos și Evanghelia.

Așadar, putem vedea că Pavel s-a confruntat cu multe probleme când le-a scris corintienilor. După cum vom vedea, aceste probleme i-au ocupat gândurile în 1 și 2 Corinteni.

STRUCTURA ȘI CONȚINUTUL

Acum, după ce am văzut o parte din problemele importante care formează contextul epistolelor lui Pavel către biserica din Corint, suntem gata să examinăm conținutul acestor epistole. Vom explora pe scurt fiecare epistolă canonică către corintieni prin rezumarea conținutului secțiunilor lor majore. Să începem cu 1 Corinteni.

1 CORINTENI

După câte știm, 1 Corinteni este, de fapt, a doua scrisoare scrisă de Pavel bisericii din Corint. În 1 Corinteni 5:9, el a indicat că exista o scrisoare anterioară, deoarece spune: „V-am scris în epistola mea”. Și corintienii îi trimiseseră o scrisoare care este menționată în 1 Corinteni 7:1, iar 1 Corinteni pare în multe locuri a răspunde chestiunilor ridicate în scrisoarea bisericii.

1 Corinteni este alcătuită din patru secțiuni majore: salutări, în 1:1-3; mulțumiri, în 1:4-9; partea principală, constând din răspunsuri la scrisori și comunicări, în 1:10-16:12; și o încheiere, în 16:13-24.

Salutări

Salutările sunt destul de succinte, spunând că epistola este de la Pavel și Sosten și că biserica din Corint este auditoriul intenționat. Mai cuprinde și o scurtă binecuvântare care slujește de salut.

Mulțumiri

Și mulțumirea este destul de scurtă, exprimând recunoștința lui Pavel pentru credința și darurile spirituale ale corintienilor și încrederea în mântuirea lor.

Încheiere

Încheierea cuprinde câteva îndemnuri generale, o aprobare a lui Stefana și a casei lui, un salut final, o binecuvântare și o notiță scrisă chiar de Pavel, care confirmă autenticitatea epistolei.

Partea principală

Partea principală constă din două mari subsecțiuni: 1:10-6:20 include răspunsurile lui Pavel la comunicările primite de la casa lui Cloe, iar 7:1-16:12 conține răspunsurile lui la scrisoarea primită de la biserica din Corint. În prima din aceste subsecțiuni, Pavel a abordat trei probleme principale despre care aflase din mesajele primite de la casa lui Cloe: dezbinările din biserică, imoralitatea și legăturile creștine.

Răspunsuri la comunicări. După cum am văzut deja, biserica din Corint avea multe probleme care duseseră la dezbinări. Ei erau fragmentați de loialitatea față de anumiți lideri ai Bisericii, precum Pavel, Petru, Apolo și Isus. Erau dezbinați unii împotriva altora în procese. Și deveniseră aroganți față de săracii din mijlocul lor și din Ierusalim. Pavel s-a ocupat de această problemă în câteva moduri diferite.

De pildă, a argumentat că, dacă L-ar fi privit doar pe Isus ca lider principal, iar pe apostoli și învățători ca slujitori ai lui Hristos, corintienii nu s-ar fi certat pentru preferințele lor pentru anumiți apostoli și învățători. Cinstindu-i pe apostolii și învățătorii Bisericii prea tare, Îl pierduseră din vedere pe Isus care îi punează de departe în umbră pe toți ceilalți.

Pavel a mai scris pe larg și despre totala zădărnicie a înțelepciunii lumești de a se ocupa de problemele spirituale. Evident, minoritatea influentă din biserica corintiană era formată în mare parte din cei pe care societatea seculară i-ar fi respectat ca oameni bogați și educați. Sub conducerea lor, restul bisericii le urma exemplul în aderarea la valorile lumești. De exemplu, în 1:19-20, el a scris:

Căci este scris: „Voi prăpădi înțelepciunea celor înțelepți și voi nimici priceperea celor pricepuți.” Unde este înțeleptul? Unde este cărturarul? Unde este vorbărețul veacului acestuia? N-a prosti Dumnezeu înțelepciunea lumii acesteia? (1 Corinteni 1:19-20)

Pe lângă faptul că le-a spus corintienilor că era o prostie să gândească la fel ca lumea, le-a mai spus că sunt imaturi spiritual. În 3:1-2, a scris:

Cât despre mine, fraților, nu v-am putut vorbi ca unor oameni duhovnicești, ci a trebuit să vă vorbesc ca unor oameni lumești, ca unor prunci în Hristos. V-am hrănit cu lapte, nu cu bucate tari, căci nu le puteați suferi; și nici acum chiar nu le puteați suferi. (1 Corinteni 3:1-2)

Cu alte cuvinte, deși corintienii dezbinați se considerau superiori pentru înțelepciunea și maturitatea lor, în realitate ei nu știau mai nimic și nici măcar nu se apropiau de a fi în măsură să conducă poporul lui Dumnezeu. Valorile lor lumești îi orbiseră față de adevărul spiritual.

Pavel i-a luat la rost și pentru imoralitatea despre care i se vorbise. Am spus deja despre bărbatul care coabita cu mama lui vitregă. Pavel a tratat această chestiune, în 5:1-13, dar a scris în mod mai general pe această temă, în 6:12-20, de unde aflăm că corintienii își însușiseră în mod greșit sloganul „Toate lucrurile îmi sunt îngăduite”. Pavel a răspuns direct acestei erori, definind sloganul, în versetele 12 și 13:

Toate lucrurile îmi sunt îngăduite, dar nu toate sunt de folos; toate lucrurile îmi sunt îngăduite, dar nimic nu trebuie să pună stăpânire pe mine [...] Trupul nu este pentru curvie; el este pentru Domnul, și Domnul este pentru trup. (1 Corinteni 6:12-13)

După cum am văzut, unii corintieni credeau că orice conduită sexuală este îngăduită acum, că venise Isus.

În alte părți din capitolul 6, Pavel a menționat un număr de păcate sexuale care îi caracterizaseră pe corintieni înainte de întoarcerea la Hristos, inclusiv curvia, adulterul, prostituția bărbaților și a femeilor și homosexualitatea. Este posibil, deși nu e sigur, ca declarațiile lui referitoare la imoralitate să fie îndreptate către membri ai bisericii corintiene care încă făceau astfel de lucruri. Totuși, faptul că biserica îl tolera pe cel care coabita cu mama sa vitregă, demonstrează clar ce lejeri erau în această privință.

În sfârșit, Pavel a clarificat anumite învățături pe care le dăduse înainte bisericii cu privire la legăturile creștine. Voia ca ei să-și păstreze relațiile cu necredincioșii din lume, dar să se distanțeze de păcătoșii crași care se pretindeau credincioși, dar care discreditau poporul lui Dumnezeu, cum era bărbatul ce întreținea relații sexuale cu mama lui vitregă. În astfel de cazuri, corintieni trebuiau să exercite o disciplină a bisericii potrivită, la nevoie, excomunicându-i pe contravenienți. El a rezumat aceste instrucțiuni, în 5:9-11:

V-am scris în epistola mea să n-aveți nicio legătură cu curvarii. Însă n-am înțeles cu curvarii lumii acesteia [...] fiindcă atunci ar trebui să ieșiți din lume. Ci v-am scris să n-aveți niciun fel de legături cu vreunul care, măcar că își zice „frate”, totuși este curvar, sau lacom de bani, sau închinător la idoli, sau defăimător, sau bețiv, sau hrăpăreț [...] (1 Corinteni 5:9-11)

Răspunsuri la scrisori. A doua secțiune majoră a părții principale a epistolei 1 Corinteni ține de la 7:1 la 16:12. Aici găsim răspunsurile lui Pavel la întrebările bisericii corintiene: pe tema căsătoriei, în 7:1-40; în capitolele 8-10, carnea jertfită idolilor; 11:2-34 se ocupă de întrebări legate de închinare și nu e identificată ca un răspuns la întrebări ale corintienilor; în capitolele 12-14, darurile spirituale; capitolul 15 prezintă tema învierii tuturor credincioșilor; în 16:1-12, colecta pentru biserica din Ierusalim și despre Apolo.

Primele întrebări la care a răspuns se refereau la căsătorie, recăsătorie și celibat. Pavel a tratat aceste subiecte, în 7:1-40. Unii credincioși din Corint adoptaseră ascetismul și abținerea sexuală chiar și în cadrul căsătoriei. Tendința unor credincioși către ascetism pare să fi dat naștere unor întrebări legate de comportamentul sexual în cadrul căsniciei și de caracterul onorabil al căsătoriei în sine. Drept răspuns, Pavel a confirmat și căsătoria și celibatul și a insistat că în cadrul căsătoriei trebuie să existe un element sexual. Dar el a dat învățatură și despre faptul că celibatul este mai avantajos decât căsătoria, întrucât celibatul îngăduie credincioșilor să se concentreze mai mult pe „lucrurile Domnului”, adică pe interesele Împărăției lui Hristos. Unii cred că Pavel a susținut celibatul în defavoarea căsătoriei numai în situații de criză, în timp ce alții aplică instrucțiunile lui la fel tuturor credincioșilor din toate timpurile, de la prima venire a lui Hristos.

În capitolele 8-10, a abordat subiectul cărnii ce fusese jertfită idolilor. Am vorbit deja despre mesele servite în templele idolilor, care reprezintă subiectul principal al capitolului 8. Dar, în practică, templele păgâne nu consumau și nici nu serveau toată carnea animalelor pe care le măcelăriseră și de multe ori vindeau ce rămânea. Așa că, în capitolul 10, Pavel a scris despre carnea cumpărată din piață. Apără pe credincioșii ce consumă această carne, atâta vreme cât nu fac asta ca act de închinare păgână sau călcându-și pe conștiință. Dar i-a învățat și să nu mănânce când acțiunea lor putea fi în mod greșit interpretată ca idolatrie. În materialul intermediar din capitolul 9, și-a explicat propria disponibilitate de a-și limita libertatea creștină, cerând implicit altora să facă la fel.

În capitolul 11, și-a îndreptat atenția spre două chestiuni legate de închinare: rolul bărbaților și al femeilor, despre care a vorbit de la versetul 2 la 16, și purtarea urâtă cu sârmanii în timpul Cinei Domnului, de care s-a ocupat în versetele de la 17 la 34. Aceeași aroganță și același egocentrism care au dus la facțiuni în biserică, la procese și la poticnirea creștinilor slabi prin mâncare, au produs și credincioși care nu se respectau unii pe alții în închinare. Nu e surprinzător că soluția lui Pavel nu a fost doar să oprească comportamentul ofensator, ci și să schimbe atitudinea inimii.

În capitolele 12-14, a tratat problemele legate de folosirea darurilor spirituale. În capitolul 12, a explicat că Duhul Sfânt nu a dat darurile pentru a-i înălța pe cei cu daruri sau ca răsplată pentru cei neprihăniți, ci a dat daruri oamenilor conform nevoilor Bisericii.

În capitolul 13, cunoscut drept „capitolul iubirii”, Pavel a explicat că toate darurile spirituale trebuie folosite în dragoste și că, dacă nu sunt folosite așa, nu au nicio valoare.

În sfârșit, în capitolul 14, i-a muștrat pe corintieni pentru slujbele de închinare dezordonate și le-a dat instrucțiuni despre cum să țină în frâu utilizarea darurilor în slujbele publice de închinare.

Capitolul 15 prezintă subiectul învierii tuturor credincioșilor. Evident, unii din biserică corintiană negau că credincioșii vor fi înviați trupește din morți. Ca răspuns la această eroare, Pavel a explicat că învierea lui Hristos e esențială pentru Evanghelie și că, pentru a primi mântuirea finală, și credincioșii vor trebui înviați la fel ca Isus.

Pavel și-a încheiat răspunsurile la întrebările corintienilor, în 16:1-12, dându-le instrucțiuni despre cum să facă colecta pentru biserică nevoiașă din Ierusalim și făcând câteva comentarii despre Apolo.

Acum, după ce am văzut conținutul epistolei 1 Corinteni, ar trebui să ne îndreptăm atenția spre conținutul celei de-a doua epistole canonice a lui Pavel către corintieni.

2 CORINTENI

2 Corinteni poate fi schematizată în mai multe feluri. Aici am ales să îi prezentăm materialul în patru părți majore: salutări, în 1:1-2; introducere, în 1:3-11; partea principală, în 1:12-13:10; și încheierea, în 13:11-14.

Salutări

Salutările arată că scrisoarea este de la Pavel și Timotei și identifică biserica din Corint și sfinții din zona înconjurătoare a Ahaiei drept auditoriul intenționat. Include o scurtă binecuvântare care slujește drept salut.

Introducere

Includerea unei introduceri este oarecum atipică pentru Pavel. Aceasta descrie suferința intensă la care a fost supus Pavel de dragul lucrării sale de slujire, precum și mângâierea pe care a primit-o de la Dumnezeu. Deși rolul ei primar este să îi facă pe corintieni înțelegători față de argumentele lui, ea oferă, de asemenea, o mare consolare tuturor credincioșilor care suferă de dragul Evangheliei, numindu-L chiar pe Domnul „Dumnezeul oricărei mângâieri”. În plus, îi încurajează pe toți cei care suferă să învețe din experiență cum să îi aline pe alții care trec prin suferințe.

Încheiere

Încheierea este destul de concisă, constând din câteva îndemnuri generale și un ultim salut.

Partea principală

Partea principală formează grosul scrisorii și include cinci subsecțiuni majore: o apărare a conduitei lui Pavel, în 1:12-2:11; o apărare a lucrării de slujire a lui Pavel, în 2:12-7:1; instrucțiuni referitoare la colecta pentru Ierusalim, în 7:2-9:15; o continuare a apărării lucrării de slujire a lui Pavel, în 10:1-12:13; și o discuție despre următoarea vizită a lui Pavel, în 12:14-13:10.

Conduita lui Pavel. În 1:12-2:11, Pavel și-a apărat conduita în două privințe. În primul rând, a explicat de ce nu vizitase Corintul așa cum plănuise. Și, în al doilea rând, s-a ocupat de un comportament greșit avut de unul dintre corinteni față de el. Evident, după ce Pavel își făcuse cunoscute planurile de a vizita Corintul, între el și unii din biserica corintiană apăruse un conflict. Drept pentru care, Pavel știa că, dacă îi vizita, trebuia să-i înfrunte, poate chiar să-i disciplineze. Deci, ca un act de îngăduință din partea sa, și-a modificat planurile de călătorie. Un număr de creștini din Corint nu au înțeles că acesta era un act de îndurare și au fost destul de jigniți de faptul că a dat înapoi. Unii chiar i-au pus la îndoială credibilitatea.

Într-o chestiune posibil înrudită cu cea de mai sus, Pavel a vorbit și despre situația unui anumit credincios care îi greșise și care, în consecință, fusese disciplinat de Biserică. Pavel a asigurat Biserica că el îl iertase pe respectivul și că disciplinarea fusese suficientă și a instruit Biserica să își reafirme dragostea pentru el și să îl reprimească în părtașia lor.

Lucrarea lui Pavel. În 2:12-7:1, Pavel a abordat o problemă mult mai gravă -- anumite persoane din biserica corintiană se îndoiau în continuare de apostolatul lui. Așa

cum am văzut deja, el discutase acest lucru, în 1 Corinteni. Dar, din cuvintele sale din 2 Corinteni, se vede clar că o parte din creștinii din Corint nu se pocăiseră de greșeala lor. Așa că Pavel a oferit o apărare detaliată în favoarea naturii lucrării sale de slujire, proclamând că atât chemarea, cât și puterea lui vin de la Dumnezeu, și arătând clar că a-i respinge apostolatul are consecințe grave.

De fapt, în 2 Corinteni 5:18 și 20, a mers până la a sugera că cei care se îndoiesc de apostolatul lui nici măcar nu sunt mântuiți:

[...] Dumnezeu [...] ne-a încredințat slujba împăcării [...] Dumnezeu era în Hristos, împăcând lumea cu Sine, neținându-le în socoteală păcatele lor [...] Noi, dar, suntem trimiși împuterniciți ai lui Hristos [...] Împăcați-vă cu Dumnezeu! (2 Corinteni 5:18-20)

Cei care nu au fost împăcați cu Dumnezeu încă poartă povara păcatului lor — nu au fost iertați. Și, bineînțeles că Însuși Isus a învățat că a-i nesocoti împuternicitul înseamnă a-L nesocoti pe El. Cum le-a spus Domnul slujitorilor Săi, în Luca 10:16:

Cine vă ascultă pe voi pe Mine Mă ascultă; și cine vă nesocotește pe voi, pe Mine Mă nesocotește [...] (Luca 10:16)

Era un lucru atât de important, încât Pavel a acordat o mare parte a scrisorii sale pentru a se ocupa de el în diverse moduri. Ultimul lucru pe care l-ar fi dorit era ca corintienii pe care îi iubea așa de mult să piară pentru că îi refuză Evanghelia.

Colecta. A treia subsecțiune constă din instrucțiuni referitoare la colecta pentru Ierusalim și ține de la 7:2 la 9:15. Creștinii din Ierusalim erau foarte strâmtorați în acel moment din cauza foametei din Iudeea. Ca răspuns la această criză, biserica din Corint, alături de multe alte biserici, se angajase să trimită fonduri pentru a-i ajuta. Dar corintienii nu terminaseră de strâns contribuția. De aceea, Pavel s-a angajat într-o discuție lungă despre valoarea sacrificiului de dragul altora. A făcut apel mai întâi la dărnicia exemplară a bisericilor macedonene care dăduseră chiar mai mult decât își permiteau și erau bucuroase de cinstea de a sluji în acest fel. A făcut apel și la exemplul lui Hristos care și-a dat chiar viața pentru ca corintienii să se poată bucura de belșug. În plus, i-a încurajat pe corintieni că Dumnezeu le va da mari binecuvântări dacă își duceau intenția inițială la capăt.

Lucrarea lui Pavel. În 10:1-12:13, Pavel se întoarce la apărarea apostolatului său. Se pare că creștinii corintieni prețuiau foarte mult în liderii lor acele trăsături care erau foarte respectate în lume și, întrucât Pavel nu le etala, mulți din Corint nu țineau cont de învățătura și autoritatea sa. De exemplu, corintienii prețuiau se pare oratorii instruiți și așteptau ca liderii lor să fie într-un fel plătiți. Întrucât Pavel nu practica retorica profesionistă și deoarece hotărâse să se întrețină singur sub aspect financiar pe parcursul șederii în Corint pentru a nu împovăra biserica, era considerat inferior.

Ca răspuns la această atitudine, Pavel și-a enumerat calificările, atât pentru a afirma legitimitatea lucrării sale de slujire, cât și pentru a-i muștra pe corintieni, pentru că aveau valori deplasate. Printre altele, el și-a menționat sacrificiile enorme de dragul Evangheliei și experiența în care a văzut chiar cerul. În plus, a intrat în ofensivă, atacându-i și discreditându-i pe apostolii falși care își împrăștia minciunile în Corint, dar

care, cu toate acestea, aveau recomandări pământești pe care corintienii le respectau. Despre oamenii aceștia Pavel a scris, în 2 Corinteni 11:13:

Oamenii aceștia sunt niște apostoli mincinoși, niște lucrători înșelători, care se prefac în apostoli ai lui Hristos. (2 Corinteni 11:13)

A arătat clar că erau necredincioși și mincinoși și că cei care îi ascultau o făceau pe riscul lor.

Vizita următoare. În final, în 12:14-13:10, Pavel a trecut la tema următoarei sale vizite. Avea de gând să vină în Corint, indiferent dacă asta însemna sau nu judecata asupra Bisericii. În mod trist, se temea că va găsi mulți credincioși declarați care fuseseră avertizați de păcatele lor amarnice, dar care refuzaseră să se pocăiască. Și-a învățat cititorii să se încerce să vadă dacă sunt în credință. Ascultați-i cuvintele din 13:5:

Pe voi înșivă încercați-vă dacă sunteți în credință. Pe voi înșivă încercați-vă. Nu recunoașteți voi că Isus Hristos este în voi? Afară numai dacă sunteți lepădați. (2 Corinteni 13:5)

El știa că mulți din cei ce-și declaraseră credința nu își puseseră de fapt încrederea în Hristos pentru mântuire. De aceea, a predicat în mod serios bisericii corintiene Evanghelia pocăinței, credinței și mântuirii, în speranța că oponentii lui vor deveni adepți adevărați ai lui Isus Hristos.

După ce am analizat pe scurt contextul și conținutul epistolelor canonice ale lui Pavel către corintieni, ar trebui să abordăm cel de-al treilea lucru care ne interesează: concepțiile teologice ale lui Pavel așa cum sunt reflectate, în 1 și 2 Corinteni.

CONCEPȚII TEOLOGICE

Până acum, în această lecție, am trecut în revistă câteva probleme specifice de care s-a ocupat Pavel, în 1 și 2 Corinteni. Și am sugerat că înțelegerea precară a escatologiei de către corintieni a influențat semnificativ toate aceste probleme. Așadar, așa cum am procedat în celelalte lecții din chintesența teologiei lui Pavel, acum ne vom îndrepta atenția spre modul în care și-a folosit el doctrina despre zilele din urmă, sau escatologia, pentru a-și corecta auditoriul.

După cum am în cadrul acestor lecții, escatologia lui Pavel era înrădăcinată în concepțiile evreiești generale privind scopul lui Dumnezeu pentru istorie. În primul secol, în gândirea evreiască domina ideea că Vechiul Testament împarte istoria în două epoci: „veacul acesta” și „veacul viitor”. „Veacul acesta” era epoca actuală a păcatului, judecății și morții, iar „veacul viitor” era epoca viitoare a binecuvântărilor desăvârșite pentru poporul lui Dumnezeu și a judecății finale a dușmanilor Lui. Evenimentul care marca tranziția dintre veacuri era venirea lui „Mesia” sau „Hristos.” Se credea că, la venirea Sa, Mesia va pune capăt acestui veac și va inaugura veacul viitor.

Bineînțeles că cei care Îl urmau pe Hristos, cum ar fi Pavel și ceilalți apostoli, își dădeau seama că istoria nu se desfășurase exact așa cum se așteptase teologia evreiască. Dincolo de orice îndoială, Isus era Mesia și El inaugurase veacul viitor. Dar El nu

împlinise în întregime toate binecuvântările făgăduite. Pe scurt, noi trăim într-o vreme în care veacul viitor al mântuirii veșnice este „deja” aici în unele aspecte, dar „nu încă” în altele. Vremea noastră este o vreme în care veacul acesta și veacul viitor există simultan. În timpul acestei suprapunerii a veacurilor, deși ne bucurăm de multe binecuvântări ale veacului viitor, trebuie, de asemenea, să recunoaștem vrajba și greutățile care continuă să existe în veacul păcatului și al morții.

Pavel știa că acest model de escatologie crea dificultăți Bisericii primare, deoarece ea trebuia să bănuiască cât din veacul viitor e deja prezent. În lecțiile anterioare, am văzut că unii credincioși adoptau poziții destul de extreme în această privință. De exemplu, tesalonicenii își formaseră ceea ce am numit „escatologie supraîncălzită”, crezând că în viitorul imediat Isus va desființa veacul acesta și va desăvârși veacul viitor în toată plinătatea lui. Drept urmare, ei considerau că viața în acest veac nu are prea multă importanță. În schimb, galatenii se purtau ca și cum veacul viitor nu sosise în niciun mod semnificativ. Am etichetat eroarea lor ca „escatologie subrealizată.”

Dacă privim îndeaproape problemele din Corint și răspunsurile lui Pavel la ele, vom vedea că și corintienii evaluaseră foarte greșit planul veacurilor. În mintea lor, veacul actual al păcatului și al morții încetase în mare parte să existe, lăsându-i liberi să se bucure de darurile depline ale veacului viitor. Eroarea lor era una de „escatologie suprarrealizată”. De aceea, când Pavel s-a adresat problemelor specifice din biserica lor, i-a învățat cum să-și evalueze și să-și ducă viața cum se cuvine în timpul suprapunerii lui „deja” cu „nu încă”.

Deși Pavel s-a adresat problemelor corintienilor în multe feluri, ne vom axa pe trei elemente ale escatologiei sale care au ieșit la suprafață în mod regulat în aceste epistole: credința, mai ales cu privire la preeminența lui Hristos; speranța în viitor, nu în lumea actuală; și dragostea ca element crucial al vieții creștine. Haideți să vedem mai întâi cum a accentuat Pavel preeminența lui Hristos pentru a vindeca dezechilibrele din credința corintienilor.

CREDINȚA

În această lecție, am văzut că mândria și aroganța corintienilor au pricinuit multe probleme în biserică. În general, această aroganță a apărut, deoarece ei pierduseră din vedere înălțarea lui Hristos ca Domn peste toți și Mântuitor al tuturor. În ceea ce privește Domnia lui Hristos, ei luaseră accentul de pe rolul Lui în desăvârșirea și conducerea Împărăției Sale.

Hristos ca Domn

Oricât ar părea de ciudat, unii creștini corintieni se purtau de parcă Hristos adusesse Împărăția lui Dumnezeu aproape în toată plinătatea ei, așa că ei se bucurau deja de multe, dacă nu de majoritatea binecuvântărilor veșnice pe care le vrea Dumnezeu pentru credincioși. De asemenea, ei se purtau de parcă Isus îi numise conducători peste nou întemeiata Sa Împărăție pământească. Aceasta pare să fi fost mai ales părerea celor care aveau autoritate în biserică. Ei își închipuiau că Hristos le dăduse această putere,

deoarece erau mai înțelepți și mai spirituali decât ceilalți. Și îi priveau de sus pe alții care, după părerea lor, nu meritau niște răsplăți așa de mari. Auziți cum i-a muștră Pavel pentru această gândire, în 1 Corinteni 4:7-10:

Căci cine te face deosebit? Ce lucru ai pe care să nu-l fi primit? Și dacă l-ai primit, de ce te lauzi ca și cum nu l-ai fi primit? O, iată-vă sățui! Iată-vă ajunși bogăți! Iată-vă împărățind fără noi! [...] Noi suntem nebuni pentru Hristos; voi, înțelepți în Hristos! Noi, slabi; voi, tari! Voi, puși în cinste; noi, disprețuiți! (1 Corinteni 4:7-10)

În acest pasaj, Pavel a ridiculizat gândirea arogantă a acestor corintieni. Ei gândeau că *meritaseră* poziția și cinstea, dar, de fapt, Hristos era Cel care le dăduse aceste lucruri. Ei știau că cei care Îl urmează loial pe Hristos vor împărăți, într-o bună zi, pe pământul restaurat împreună cu El, dar considerau prostește că domnia lor începuse chiar dacă El nu Se întorsese ca rege. Și își asumaseră înțelepciunea, tăria și cinstea care Îi aparțineau de drept numai lui Hristos.

În anumite privințe, aceste greșeli sunt de înțeles. Corintienii estimaseră corect că credincioșii vor împărăți pe pământul cel nou după ce Hristos îl va restaura. Și înțelegeau bine că ei primesc răsplăți veșnice pe baza acțiunilor lor din această viață. Din moment ce credeau că stadiul final al Împărăției este practic aproape, era normal să considere că fuseseră deja cinstiți/slăviți și că își primiseră răsplata. În plus, întrucât Hristos nu era de văzut în această Împărăție presupus restaurată, le era ușor să Îi minimalizeze rolul continuu de conducător.

Dar, indiferent dacă erorile lor erau de înțeles sau nu, ele erau inacceptabile. De fapt, ele făceau ravagii în biserică, în mare parte prin dezonorarea și prejudicierea acelor credincioși care nu erau în poziții de influență. Deci, pentru a corecta această problemă, Pavel a subliniat că veacul viitor nu fusese încă realizat în toată plinătatea sa. Nimeni nu începuse să „împărătească.” Toți așteptau încă întoarcerea lui Hristos.

Hristos ca Mântuitor

Corintienii nu L-au înălțat suficient pe Hristos și prin faptul că Îi devalorizaseră rolul de Mântuitor. În mod concret, trecuseră cu vederea că numai prin unirea cu Hristos primesc credincioșii binecuvântările veacului viitor, inclusiv darurile spirituale și cinstea. Prin unirea cu Hristos, credincioșii sunt părtași la identitatea și meritul Lui. Și, din acest motiv, Dumnezeu se uită la ei ca și cum ar fi Hristos Însuși, așa că le acordă poziția, cinstea și darurile de care se bucură în Biserică.

Însă, în mintea multor corintieni, darurile și cinstea erau câștigate de credincioșii individuali. Considerau că, dacă un creștin are influență și poziție, este pentru că merită aceste lucruri. Și, dacă unui credincios îi lipsea o atare proeminență pământească, era din cauză că era un creștin inferior.

Prin urmare, Pavel a răspuns erorii lor accentuând un alt aspect al escatologiei sale care evidențiază importanța lui Hristos, și anume doctrina unirii dintre Hristos și credincioși. Ascultați pledoaria lui din 2 Corinteni 5:15-17:

[Hristos] a murit pentru toți, pentru ca cei ce trăiesc să nu mai trăiască pentru ei înșiși, ci pentru Cel ce a murit și a înviat pentru ei. Așa că, de acum încolo, nu mai cunoaștem pe nimeni în felul lumii[...] Căci, dacă este cineva în Hristos, este o făptură nouă. Cele vechi s-au dus: iată că toate lucrurile s-au făcut noi. (2 Corinteni 5:15-17)

Pavel a insistat ca credincioșii să nu se evalueze pe ei sau pe alții după standarde firești sau lumești, ci ca ei să vadă pe toți credincioșii ca oameni uniți cu Hristos și să își arate unii altora cinstea și dragostea pe care I le-ar arăta Domnului. De fapt, el a reluat de nenumărate ori acest raționament în epistolele sale către corintieni. Ascultați-i sfatul din 1 Corinteni 8:11-12, în această chestiune:

[...] el, care este slab, va pieri din pricina acestei cunoștințe a ta: el, fratele pentru care a murit Hristos! Dacă păcătuiești astfel împotriva fraților și le răniți cugetul lor slab, păcătuiești împotriva lui Hristos. (1 Corinteni 8:11-12)

El i-a învățat că, deoarece credincioșii sunt uniți cu Hristos, a păcătui împotriva unui credincios înseamnă a păcătui împotriva lui Hristos. La fel a argumentat când i-a instruit pe cei privilegiați să nu îi facă de rușine pe săraci în timpul Cinei Domnului. În 1 Corinteni 11:24-27, a scris:

[... Isus] a zis: „Luați, mâncați; acesta este trupul Meu care se frânge pentru voi; să faceți lucrul acesta spre pomenirea Mea. [...] Acest pahar este legământul cel nou în sângele Meu; să faceți lucrul acesta spre pomenirea Mea” [...] De aceea, oricine mănâncă pâinea aceasta sau bea paharul Domnului în chip nevrednic, va fi vinovat de trupul și sângele Domnului. (1 Corinteni 11:24-27)

El le-a reamintit corintienilor că Isus Se dăduse pentru ei toți, nu doar pentru cei bogați și puternici. Și le-a amintit că numai prin Hristos, pe care toți credincioșii Îl au în mod egal, primeau binecuvântările veacului viitor. În sfârșit, a reliefat că a participa la Cină în chip nevrednic, adică a-i trata rău pe sărmani sau pe alți credincioși în timpul Cinei însemna să păcătuiești împotriva lui Isus Însuși.

În epistolele sale către corintieni, el a indicat tot timpul spre unirea cu Hristos ca bază pentru cinstirea și prețuirea altor credincioși și slujirea lor. A făcut asta, în 1 Corinteni 12:12, când a scris că credincioșii se bazează unii pe alții tot așa cum o fac mădulele corpului omenesc. A făcut-o din nou, în 2 Corinteni 1:5, când i-a încurajat pe credincioși că vor avea parte de mângâierea lui Hristos. Nu ne-ar ajunge timpul să prezentăm toate modurile în care a expus Pavel aceste idei în scrisorile sale către biserica din Corint, așa că va trebui să ne mulțumim să-i rezumăm gândirea după cum urmează: credincioșii iau parte la binecuvântările veacului viitor numai prin unirea cu Hristos; când recunoaștem lucrul acesta Îi putem da slavă cum se cuvine lui Hristos și putem evita multe păcate înrădăcinate în aroganță.

NĂDEJDEA

Un al doilea mod prin care a căutat Pavel să corecteze escatologia corintienilor a fost prin a le reaminti de natura provizorie a binecuvântărilor lor. Deși corintienii se bucurau de multe binecuvântări ale veacului viitor, veacul actual al păcatului și morții nu trecuse încă. De pildă, în 1 Corinteni 7:31, el a scris că:

[...] chipul lumii acesteia trece. (1 Corinteni 7:31)

O declarație similară a făcut, în 1 Corinteni 2:6, unde a scris:

[... frunțașii] veacului acestuia [...] vor fi nimiciți. (1 Corinteni 2:6)

Și, în 1 Corinteni 15:50, a adăugat:

[...] nu poate carnea și sângele să moștenească Împărăția lui Dumnezeu [...] (1 Corinteni 15:50)

Sigur, corintienii știau că sunt din carne și sânge, așa că această afirmație le-a arătat că în starea lor actuală de existență nu pot să-și primească răsplățile veșnice depline. Tot așa, în 1 Corinteni 4:8, Pavel a argumentat că corintienii nu începuseră încă să împărătească cu Hristos. Acesta avea să fie un alt aspect al vieții în plinătatea veacului viitor.

Poate că cel mai lung argument pe care l-a adus Pavel și care se aplică direct doctrinei nădejdei poate fi găsit, în 1 Corinteni 15. Acolo, el i-a combătut pe cei care negau viitoarea înviere trupească a tuturor credincioșilor. Am văzut că, cel puțin unii membri ai bisericii corintiene, credeau că se bucură deja de cele mai multe, dacă nu de toate avantajele veacului viitor. Erau așa de siguri că toate avantajele Împărăției sosiseră deja, încât credeau că nu mai au ce aștepta. Dar, în 1 Corinteni capitolul 15, Pavel a arătat foarte limpede că niște evenimente extraordinare încă urmează să se petreacă și niște schimbări incredibile de însemnate încă trebuie să aibă loc înainte ca veacul viitor să ajungă la plinătate. El a rezumat aceste schimbări, în 1 Corinteni 15:22-24:

[...] toți vor învia în Hristos; dar fiecare la rândul cetii lui. Hristos este cel dintâi rod; apoi, la venirea Lui, cei ce sunt ai lui Hristos. În urmă, va veni sfârșitul, când El va da Împărăția în mâinile lui Dumnezeu Tatăl, după ce va fi nimicite orice domnie, orice stăpânire și orice putere. (1 Corinteni 15:22-24)

Credincioșii trebuie înviați din morți la fel cum fusese înviat Hristos, dar învierea lor nu va avea loc până la întoarcerea Lui. Atunci își vor petrece veșnicia cu El, în trupul lor slăvit. Întoarcerea Lui și învierea lor vor semnala sfârșitul veacului actual cu domnia, stăpânirea și puterea sa.

Din moment ce Hristos nu se întorsese încă și învierea nu avusese încă loc, corintienii, orice ar fi crezut, încă nu trăiau în slavă. Așa cum a scris, în 1 Corinteni 15:19:

Dacă numai pentru viața aceasta ne-am pus nădejdea în Hristos, atunci suntem cei mai nenorociți dintre toți oamenii! (1 Corinteni 15:19)

Vorbind fără ocol despre natura provizorie a lumii actuale, Pavel nădăjduia să le ofere corintienilor o perspectivă realistă asupra vieții lor și a bisericii lor. Și nădăjduia că această nouă perspectivă îi va face să se pocăiască de aroganța și păcatul lor.

DRAGOSTEA

Ultima concepție teologică a lui Pavel pe care o vom menționa este importanța dragostei. În general, considerăm dragostea ca rezumat al întregii legi a lui Dumnezeu sau ca cea mai mare poruncă, dar nu ca element al escatologiei. Cu toate acestea, deși este adevărat că dragostea e la fel de importantă în acest veac ca și în cel viitor, este adevărat și că, pentru Pavel, dragostea era ceea ce am putea numi o virtute escatologică, adică un element cheie în teologia sa despre zilele din urmă.

Gândiți-vă, de exemplu, la raționamentul lui referitor la valoarea statornică a dragostei din celebrul „capitol al iubirii,” 1 Corinteni 13. În versetele 8-13 ale acestui capitol, a scris:

Dragostea nu va pieri niciodată. Prorociile se vor sfârși; limbile vor înceta; cunoștința va avea sfârșit. Căci cunoaștem în parte și prorocim în parte; dar, când va veni ce este desăvârșit, acest „în parte” se va sfârși [...] Acum, dar, rămân acestea trei: credința, nădejdea și dragostea; dar cea mai mare dintre ele este dragostea. (1 Corinteni 13:8-13)

Voia să spună că multe aspecte ale vieții din veacul actual nu vor continua atunci când veacul viitor va veni în toată plinătatea sa. Nici profeția, nici darurile de cunoștință nu vor fi de niciun folos când lucrurile despre care vorbesc vor fi chiar în fața noastră. În același fel, nici chiar mari virtuți creștine precum credința și nădejdea nu vor avea un loc real în plinătatea veacului viitor. Dintre toate darurile spirituale și virtuțile creștine menționate de Pavel în acest capitol, numai dragostea va continua să fie manifestată și prețuită în plinătatea veacului viitor. Iubim acum și vom iubi și atunci. Suntem iubiți acum și vom fi iubiți și atunci. Dragostea în sine este o participare la binecuvântările veacului viitor. De fapt, este expresia principală a acestor binecuvântări.

Dar cum a aplicat Pavel virtutea escatologică a dragostei la problemele din Corint? Am văzut deja câteva moduri în care a făcut-o. De pildă, i-a încurajat pe credincioșii care aveau o mai mare cunoștință să se abțină să mănânce în templele idolilor de dragul creștinilor slabi care ar fi putut fi încurajați prin acest lucru să intre în idolatrie. El a inițiat subiectul prin aceste cuvinte din 1 Corinteni 8:1:

În ce privește lucrurile jertfite idolilor, știm că toți avem cunoștință. Dar cunoștința îngâmă pe când dragostea zidește. (1 Corinteni 8:1)

Altfel spus, raționamentul său referitor la a nu consuma mâncare pentru idoli era, de fapt, un raționament despre cum să iubim.

El a vorbit cu putere despre dragoste și când și-a apărat apostolatul. De exemplu, când a explicat de ce slujea așa cum o făcea, a scris, în 2 Corinteni 5:14-15:

Căci dragostea lui Hristos ne strânge; fiindcă socotim că, dacă Unul singur a murit pentru toți, toți deci au murit. Și El a murit pentru toți, pentru ca cei ce trăiesc să nu mai trăiască pentru ei înșiși, ci pentru Cel ce a murit și a înviat pentru ei. (2 Corinteni 5:14-15)

Cel mai explicit mod în care a aplicat Pavel aceste idei despre dragoste la problemele din Corint a fost în instrucțiunile privitoare la darurile spirituale. Deși Duhul Sfânt îi înzestraseră pe corintieni extraordinar de mult, mândria celor cu daruri mai spectaculoase, cum ar fi limbile și profeția, i-a dus la devalorizarea multora care aveau daruri mai puțin dramatice. Și unul din modurile prin care Pavel spera să remedieze situația era să le arate că toate darurile, spectaculoase sau nu, sunt inutile și supărătoare dacă nu sunt exercitate în dragoste. Așa cum a scris, în 1 Corinteni 13:1-2:

Chiar dacă aș vorbi în limbi omenеști și îngerești, și n-aș avea dragoste, sunt o aramă sunătoare sau un chimval zăngănitor. Și chiar dacă aș avea darul prorociei și aș cunoaște toate tainele și toată știința; chiar dacă aș avea toată credința, așa încât să mut și munții, și n-aș avea dragoste, nu sunt nimic. (1 Corinteni 13:1-2)

Profeția, limbile, cunoașterea supranaturală și credința făcătoare de minuni par toate impresionante când sunt evaluate din punct de vedere lumesc. Dar în realitate ele sunt date pentru folosul spiritual al credincioșilor, nu pentru valoarea lor lumească sau pentru plăcerea oferită de experiență. Dacă nu sunt folosite cu dragoste, darurile spirituale nu conferă binecuvântări spirituale. Numai când erau folosite în dragoste, aceste daruri atenuau suferința și moartea din veacul actual prin faptul că îngăduiau Bisericii să participe la binecuvântările veacului viitor.

CONCLUZIE

În această lecție, am văzut cum a răspuns Pavel la problemele ivite în biserica din Corint. Am trecut în revistă contextul relației sale cu biserica, precum și conținutul epistolelor sale canonice către ei. În final, am văzut cum a aplicat Pavel chintesența teologiei sale la problemele lor, chemându-i pe credincioși să își reevalueze escatologia suprarrealizată și prin aceasta să se pocăiască de păcatul lor, să învețe smerenia, să se cinstească unul pe altul, să nădăjduiască și să lupte pentru viitorul stadiu al Împărăției lui Dumnezeu.

În timp ce examinăm cum s-a ocupat Pavel de biserica corintiană, ne dăm seama că escatologia sa era un element esențial al soluțiilor sale la problemele lor și că ea ne poate învăța și azi. Mulți creștini au și acum o părere mai bună despre ei înșiși decât ar trebui, încă se gândesc cu mândrie la darurile lor și încă își orientează viața în jurul

propriilor nevoi și dorințe. Bisericile de azi se luptă încontinuu cu dezbinări, facțiuni și cu păcatul sexual. Iar unele chiar tratează revelația profeților și apostolilor lui Dumnezeu, cum ar fi Pavel, cu nepăsare sau chiar dispreț. Dar Hristos nu l-a chemat pe Pavel ca ambasador al Lui pentru ca noi să-l ignorăm, iar Hristos nu a trăit și nu a murit pentru noi numai ca să ne putem mulțumi cu această lume actuală căzută. Când ascultăm chintesența teologiei lui Pavel, ea ne îndeamnă, la fel ca pe corintieni, să ne iubim unul pe altul și să privim țință la Hristos, în timp ce așteptăm desăvârșirea veacurilor la întoarcerea Sa.